

Briuselis, 2018 m. kovo 12 d.
(OR. en)

6912/18

FSTR 8
FC 8
REGIO 11
SOC 127
AGRISTR 15
PECHE 78
CADREFIN 17

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER II) / Tarybai
Dalykas:	Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) rezultatų užtikrinimo sistemos ir įgyvendinimo po 2020 m. supaprastinimo – Priėmimas

1. 2018 m. sausio 17 d. pirmininkaujanti valstybė narė pateikė valstybėms narėms Tarybos išvadų dėl sanglaudos politikos ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) rezultatų užtikrinimo sistemos ir įgyvendinimo po 2020 m. supaprastinimo projektą.
2. Struktūrinių priemonių darbo grupė išvadų projektą nagrinėjo 2018 m. sausio 22 d., vasario 7 ir 20 d. ir kovo 6 d. posėdžiuose. Visos delegacijos pritarė šio pranešimo priede išdėstytų išvadų projektui taikant supaprastintą rašytinę procedūrą, kuri užbaigta 2018 m. kovo 9 d.
3. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma rekomenduoti Tarybai 2018 m. balandžio 12 d. sanglaudos politikai skirtame posėdyje darbotvarkės A punktu priimti šio pranešimo priede išdėstytą Tarybos išvadų projektą.

Projektas

Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) rezultatų užtikrinimo sistemos ir įgyvendinimo po 2020 m. supaprastinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

- 1) PRIMENA SESV 174 straipsnyje nustatytą sanglaudos politikos ir ESI fondų taikymo sritį ir tikslus;
- 2) PRIMENA 2017 m. lapkričio 15 d. savo išvadas dėl sinergijos ir supaprastinimo rengiant sanglaudos politiką po 2020 m. ¹;
- 3) PRIMENA Aukšto lygio grupės supaprastinimo klausimais galutines išvadas ir rekomendacijas laikotarpiui po 2020 m. ²;
- 4) PALANKIAI VERTINA Komisijos pateiktą Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimo 2017 m. strateginę ataskaitą ³;
- 5) PAŽYMI, kad šioje strateginėje ataskaitoje teigiamai įvertinti nauji elementai, įtraukti į 2014–2020 m. programavimo laikotarpį siekiant geriau užtikrinti rezultatus, kaip antai *ex ante* sąlygos, suderinimas su atitinkamomis konkrečiai šaliai skirtomis rekomendacijomis, geresnis veiklos orientavimas į rezultatus ir geresnė sąveika su kitomis priemonėmis; PALANKIAI VERTINA valstybėse narėse ir politikos srityse padarytą pažangą vykdant projektų atranką ir RAGINA valstybes nares dar labiau paspartinti įgyvendinimą ir lėšų naudojimą siekiant, kad Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) įnašas įgyvendinant pagrindinius Sąjungos prioritetus būtų kuo didesnis;

¹ Dok. 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ Dok. 15788/17 + ADD 1.

- 6) tuo pačiu metu PRIPAŽĮSTA, kad 2014–2020 m. laikotarpio programos pradėtos vykdyti lėtai, ir ATKREIPIA DĖMESĮ į įvairias vėlavimo priežastis, kaip antai pavėluotai priimti teisės aktai, taisyklių sudėtingumas ir naujų taisyklių nustatymas, daug laiko reikalaujančios kompetentingų institucijų paskyrimo valstybėse narėse procedūros, taip pat 2007–2013 m. programavimo laikotarpio užbaigimo ir naujo 2014–2020 m. programavimo laikotarpio pradžios dalinis sutapimas; todėl LAIKOSI NUOMONĖS, kad iššūkiai dar neįveikti ir ESI fondų įgyvendinimą po 2020 m. reikia gerokai supaprastinti;
- 7) PAŽYMI, kad šiomis Tarybos išvadamis nedaromas poveikis nei derybų dėl būsimos ES daugiametės finansinės programos, nei būsimų diskusijų dėl sanglaudos politikos po 2020 m. rezultatams;
- 8) TEBĖRA ĮSIPAREIGOJUSI užtikrinti, kad Bendrųjų reikalų taryboje reguliariai vyktų atitinkamų ministrų politiniai debatai sanglaudos politikai ir ESI fondams aptarti;

I. Valdymo ir kontrolės sistema, grindžiama subsidiarumu ir proporcingumu

- 9) LAIKOSI NUOMONĖS, kad sanglaudos politikos po 2020 m. rezultatų užtikrinimo sistema turėtų būti tvirtai grindžiama subsidiarumo ir proporcingumo principais, pripažįstant, kad valstybių narių ir regionų kompetentingos institucijos atlieka svarbų vaidmenį programavimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo, kontrolės ir audito srityse; DAR KARTĄ, kaip ir praėjusį lapkritį ⁴, RAGINA Komisiją apsvarstyti galimybę pradėti taikyti paprastesnę rezultatų užtikrinimo sistemą, pagrįstą veiksmingu proporcingumo principo taikymu, pasitikėjimu nacionalinėmis taisyklėmis ir tinkamai veikiančiomis nacionalinėmis bei regioninėmis sistemomis, kurių galėtų pradėti naudoti visos valstybės narės ir regionai, remdamiesi skaidriais, objektyviais ir išmatuojamais kriterijais;
- 10) PABRĖŽIA, kad Komisijos ir valstybių narių atsakomybė turėtų būti apibrėžta aiškiau siekiant sumažinti dubliavimą;

⁴ Tarybos išvados dėl sinergijos ir supaprastinimo rengiant sanglaudos politiką po 2020 m. (dok. 14263/17, p. 6).

- 11) nedarant poveikio Komisijos atsakomybei pagal Sutartis už biudžeto vykdymą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, LAIKOSI NUOMONĖS, kad pagrindinės Komisijos užduotys turėtų būti:
- susitarti su valstybėmis narėmis dėl programavimo tikslų ir strateginių aspektų,
 - stebėti, ar pasiekama programų produktų ir rezultatų, ir
 - kartu su valstybėmis narėmis užtikrinti veiksmingą ir tinkamą valdymo ir kontrolės sistemų veikimą, taip pat patikimą finansų valdymą, tuo pačiu metu ieškant būdų, kaip valstybėms narėms perduoti daugiau atsakomybės už su įgyvendinimu susijusius veiklos aspektus;
- 12) LAIKOSI NUOMONĖS, kad valdymo ir kontrolės sistemos turėtų kuo labiau remtis nacionalinėmis taisyklėmis ir institucijomis; RAGINA Komisiją, tinkamai atsižvelgiant į jos atsakomybę už biudžeto vykdymą, visų pirma dėmesį sutelkti į sistemų auditus, o ne į atskirus projektus ir išlaidų kontrolę – už tai turėtų būti daugiausia atsakingos valstybės narės;
- 13) taip pat LAIKOSI NUOMONĖS, kad jei sistemos 2014-2020 m. programavimo laikotarpiu, kaip paaiškėjo, veikia gerai ir nauju laikotarpiu nepadaryta didelių jų pakeitimų, paskyrimo procedūros neturėtų būti kartojamos;
- 14) LAIKOSI NUOMONĖS, kad Komisijos atliekami auditai turėtų būti grindžiami rizika ir vykdomi taikant vieno audito metodą, kad nebūtų audituojama per daug; RAGINA ir valstybės narės taikyti rizika grindžiamą metodą valdymo patikrinimams, daugiausia dėmesio skiriant patikrinimams ten, kur jų labiausiai reikia, ir vengiant didelės kontrolės, kai tikrinamas kiekvienas atskirų mokėjimo paraiškų elementas;
- 15) LAIKOSI NUOMONĖS, kad dabartinė metinio sąskaitų pripažinimo sistema turėtų būti peržiūrėta siekiant įvertinti, kaip galima sumažinti administracinę naštą;

II. Supaprastinti teisės aktai ir lankstus programavimas

- 16) PAKARTOJA, kad supaprastinti taisyklės yra būtina tam, kad ESI fondai būtų įgyvendinami laiku ir kad būtų pasiekta daugiau ir geresnių politikos rezultatų; tuo pačiu ESI fondai būtų ir geriau matomi; LAIKOSI NUOMONĖS, kad supaprastinimas turėtų vykti tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu;
- 17) LAIKOSI NUOMONĖS, kad laikotarpiui po 2020 m. skirtais teisės aktais, turėtų būti numatyta, kai tik įmanoma, daugiau taikyti nacionalinius teisės aktus, jie turėtų būti lankstūs ir juose dėmesys visų pirma turėtų būti skiriamas pagrindiniams ESI fondų valdymo elementams; turėtų būti vengiama išsamių nuostatų dėl visų rūšių atvejų, nukrypti leidžiančių nuostatų ir gairių;
- 18) taip pat LAIKOSI NUOMONĖS, kad laikotarpiui po 2020 m. skirtais ES teisės aktais, kai tinkama ir atsižvelgiant į skirtingų fondų ypatumus, turėtų būti užtikrinamas taisyklių, procedūrų ir apibrėžčių, taikytinų skirtingiems fondams, valdomiems taikant tiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą, suderinimas; įvairių reglamentų turinys neturėtų būti dubliuojamas ir, kai tinkama ir remiantis ankstesne patirtimi, turėtų būti išlaikyti dabartiniai elementai, kad būtų užtikrintas tęstinumas;
- 19) PRIMENA 2017 m. lapkričio mėn. išvadose ⁵ išdėstytą savo poziciją, kad taikant konkurencijos taisyklės, kurios yra būtinos tam, kad veiktų vidaus rinka, ir užtikrinant jų laikymąsi panašūs projektai turėtų būti nuosekliai vertinami visose ES biudžeto srityse, nepriklausomai nuo valdymo metodo, kartu atsižvelgiant į žemės ūkio ir žuvininkystės sektorių ypatumus;
- 20) PABRĖŽIA, kad toks ESI fondus reglamentuojančių taisyklių suderinimas yra svarbus siekiant sudaryti sąlygas įvairių priemonių naudojimo sinergijoms ir taip visiškai išnaudoti jų potencialą; LAIKOSI NUOMONĖS, kad atskirų ES priemonių tikslai turėtų būti tinkamai apibrėžti siekiant užtikrinti geresnį jų atskyrimą; kelių fondų programavimo metodas turėtų būti sustiprintas sukuriant lankstesnę programų struktūrą, sudarant sąlygas derinti skirtingą ESI fondų intervencinę veiklą, tačiau šio metodo taikymas turėtų būti ir toliau neprivalomas;

⁵ Dok. 14263/17, p. 3.

- 21) LAIKOSI NUOMONĖS, kad partnerystės susitarimuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama visa apimantiems tikslams ir bendriesiems strateginiams aspektams, kurie turi įtakos visiems ESI fondams, ir šie susitarimai neturėtų sutapti su turiniu programų, kuriose savo ruožtu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama veiklos aspektams; be to, partnerystės susitarimų ir programų forma turėtų būti gerokai sutrumpinta ir supaprastinta bei turėtų apimti tik tuos pagrindinius aspektus, dėl kurių turi susitarti valstybės narė, vadovaujančiosios institucijos ir Komisija; tų valstybių narių ir regionų, kuriuose vykdoma mažai programų arba skiriama mažai lėšų, atveju turėtų būti nagrinėjama partnerystės susitarimų sujungimo su programomis galimybė;
- 22) LAIKOSI NUOMONĖS, kad turėtų būti užtikrinta daugiau lankstumo programavimo ir perprogramavimo procese, kad valstybės narės ir regionai į sanglaudos politikos teminę aprėptį galėtų įtraukti savo specifinius poreikius;
- 23) PRAŠO Komisijos išnagrinėti būdus, kaip suteikti valstybėms narėms ir regionams galimybių greitai reaguoti į nenumatytas aplinkybes, pakoreguoti programų tikslus ir sudaryti sąlygas greitai jas iš dalies pakeisti;
- 24) LAIKOSI NUOMONĖS, kad supaprastintas išlaidų apmokėjimas turėtų būti naudojamas ir programavimo laikotarpiu po 2020 m., ir RAGINA Komisiją išnagrinėti galimybę daugiau jį naudoti, be kita ko, projektuose, kuriems taikomi viešieji pirkimai;
- 25) RAGINA Komisiją toliau dėti pastangas, kad būtų plėtojamas ir plačiau naudojamas standartinis supaprastintas išlaidų apmokėjimas ir sąlygų įvykdymu grindžiami mokėjimai, kuo anksčiau programavimo procese ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis;
- 26) PABRĖŽIA, kad auditoriai yra svarbūs siekiant padėti valstybėms narėms išvengti klaidų ir norint išvengti teisinio tikrumo stokos taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą, ir SIŪLO Komisijai ir valstybėms narėms, įtraukti juos į laikotarpio po 2020 m. taisyklių rengimo procesą, kad jie, kai tinkama, teiktų rekomendacijas;

- 27) RAGINA Komisiją parengti paprastesnę rodiklių sistemą, turinčią suderintą metodiką, terminiją ir apibrėžtis, kuri sudarytų sąlygas lengviau rinkti duomenis, kad būtų galima įvertinti sanglaudos politikos ir ESI fondų veiksmingumą, tuo pačiu supaprastinant ataskaitų teikimą;

III. Sklandus perėjimas iš vieno programavimo laikotarpio į kitą

- 28) RAGINA Komisiją pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl laikotarpio po 2020 m. pateikti kuo greičiau po to, kai bus pateiktas pasiūlymas dėl būsimos ES daugiametės finansinės programos, ir toliau glaudžiai bendradarbiauti ir keistis informacija su valstybėmis narėmis dėl pagrindinių politikos rengimo ir rezultatų užtikrinimo elementų naujų teisės aktų rengimo procese;
- 29) LAIKOSI NUOMONĖS, kad siekiant palengvinti ir paspartinti įgyvendinimą kitu programavimo laikotarpiu valstybės narės ir Komisija turėtų kuo anksčiau pradėti pasirengimą kitoms programoms, kad privalomų sprendimų dėl programų priėmimas būtų kuo labiau suderintas su ES teisės aktų priėmimo laiku;
- 30) LAIKOSI NUOMONĖS, kad naujaisiais teisės aktais turėtų būti numatytos priemonės, pavyzdžiui, „laipsniškumas“, kad būtų įmanomas tam tikras tęstinumo lygis tų ilgalaikių investicijų atveju, kurių prioritetai, intervencinės veiklos loginis pagrindas, remtini veiksmai ir t. t. nėra pasikeitę ir kurios įgyvendinamos per dvejus programavimo laikotarpius;

IV. Finansinių priemonių naudojimas ateityje

- 31) LAIKOSI NUOMONĖS, kad, nors finansinių priemonių naudojimas turėtų ir toliau būti neprivalomas, laikotarpiui po 2020 m. skirtomis nuostatomis dėl finansinių priemonių valstybės narės ir regionai turėtų būti skatinami tas priemones taikyti ten ir tuomet, kai jų panaudojimas laikomas tinkamu;

- 32) PAŽYMI, kad pagrindinis ESI fondų remiamų finansinių priemonių tikslas yra pasiekti politikos tikslų rezultatų, ir PABRĖŽIA, kad tokia parama turėtų būti teikiama vengiant dubliavimosi su rinkoje jau prieinamomis finansavimo priemonėmis; LAIKOSI NUOMONĖS, kad turėtų būti ženkliai supaprastinta finansinių priemonių struktūra, įgyvendinimas ir ataskaitų apie jas teikimas; be to, kitu programavimo laikotarpiu turėtų būti daug lengviau derinti finansines priemones ir dotacijas;
- 33) LAIKOSI NUOMONĖS, kad turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos naudoti finansines priemones taikant tiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą;

V. Teritorinis požiūris

- 34) LAIKOSI NUOMONĖS, kad integruotas požiūris yra vienas iš svarbiausių Europos struktūrinių ir investicijų fondų elementų; PRIPAŽĮSTA, kad po 2020 m. turėtų būti išlaikytos 2014–2020 m. laikotarpio teritorinės priemonės, kaip antai integruota teritorinė investicija (ITI), bendruomenės inicijuota vietos plėtra (CLLD) arba kelių prioritetų kryptys; nepaisant Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ypatumų, šių priemonių taikymas turėtų būti neprivalomas, grindžiamas integruotomis teritorinėmis strategijomis ir ženkliai supaprastintas, siekiant palengvinti priemonių įgyvendinimą ir geriau jas pritaikyti prie konkrečios rūšies teritorijos socioekonominės padėties, kad prie viešosios politikos rezultatų galėtų prisidėti įvairūs subjektai ir jiems nebūtų sudaroma pernelyg didelė administracinė našta;
- 35) PALANKIAI VERTINA Komisijos komunikatą „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“⁶ ir YPAČ ATKREIPIA DĖMESĮ į jame pateiktus pasiūlymus dėl tolesnių ES veiksmų, kuriais būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, taip pat po 2020 m., ir RAGINA Komisiją išnagrinėti galimybes atitinkamai tokius tyrimų apimtį išplėsti iki jūrų sienos ir iki kitų ES išorės sienų;

⁶ Dok. 12419/17 + ADD 1.

- 36) PRIPAŽĮSTA Europos teritorinio bendradarbiavimo sukuriama Europos pridėtinę vertę ir PABRĖŽIA, kad tarpvalstybinis, tarptautinis ir tarpregioninis teritorinis bendradarbiavimas, be kita ko, peržengiantis jūrų sienas ir su trečiosiomis valstybėmis, turėtų išlikti sanglaudos politikos po 2020 m. dalimi, o INTERREG programoms įgyvendinti turėtų būti sudaromos palankesnės sąlygos siekiant padidinti jų poveikį;
- 37) PALANKIAI VERTINA Komisijos komunikatą dėl pažangiosios specializacijos „Inovacijų stiprinimas Europos regionuose: atsparus, integracinis ir tvarus teritorinio lygmens ekonomikos augimas“ ⁷, įskaitant bandomuosius veiksmus, kuriais siekiam išbandyti naujus metodus, skirtus tarpregioniniams inovacijų projektams ir pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms, taip pat veiksmus, skirtus mažiau išsivysčiusiems regionams;
- 38) PALANKIAI VERTINA Komisijos ataskaitą dėl ES miestų darbotvarkės ⁸ ir PRIPAŽĮSTA, kad pagal ES miestų darbotvarkę buvo įdiegtas naujas miestų valdžios institucijų, nacionalinių ir Europos institucijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų partnerystės ir jų tiesioginio dialogo modelis siekiant spręsti bendras miestų problemas; RAGINA Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant ES miestų darbotvarkę toliau atlikti aktyvų vaidmenį; LAUKIA kitos Komisijos ataskaitos dėl ES miestų darbotvarkės įgyvendinimo;
- 39) PALANKIAI VERTINA Komisijos komunikatą „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“ ⁹ ir PRAŠO Komisijos toliau dirbti prie atokiausiems regionams skirtų konkrečių priemonių pagal SESV 349 straipsnį, atsižvelgiant į tų teritorijų specialius poreikius ir galimybes;
- 40) PRAŠO Komisijos toliau dirbti prie konkrečių priemonių, skirtų kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms bei didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams bei salų, pasienio ir kalnuotiems regionams, laikantis SESV 174 straipsnio.

⁷ Dok. 11426/17 + ADD 1.

⁸ Dok. 14599/17.

⁹ Dok. 13715/17 + ADD 1-3.